

[Arbejds- og boligministeren.]

beredvilligt erkende, at den begrænsning af den frie meningsytring på lige fod, der her forelå, endog under en valgkamp, var en beklagelig foreteelse, men det var en simpel følge af det forhold, at de strejke-ramte dagblade som sagt stod i arbejds-giverforeningen og dermed på forhånd selv havde underkastet sig de vilkår, der gælder mellem arbejdsgiver- og arbejderorganisa-tioner ved afgørelsen af faglige stridigheder, vilkår, som iøvrigt er i overensstemmelse med dansk arbejdsrets grundlag, nemlig septemberforliget af 1899.

Hele spørgsmålet blev, som også den ærede ordfører for forslagsstillerne berørte, fremdraget under finanslovdebatten her i tinget i marts måned 1947. Det ærede medlem hr. Bertel Dahlgaard gik ind for eta-blering af en voldgiftsordning. På et spørgs-mål af det ærede medlem, om man ikke på lignende måde, som det er sket i Sverige, burde søge ytringsfriheden sikret under en valgkamp, oplyste den nuværende stats-minister, at der i Sverige mellem parterne er truffet en frivillig langfristet overens-komst mellem bladudgiverne og typograferne, hvorefter der er nedsat særlige or-ganer til at ordne tvistigheder i overens-komstperioden. På baggrund af erfaringerne herhjemme fandt den nuværende stats-minister en ordning med frivillig afgørelse af tvistigheder på dette område her i landet mere end ønskelig. Jeg kan her henvise til rigsdagstidenden for folketinget 1946—47 sp. 3670.

Spørgsmålet har i den senere tid påny været fremme til debat i dagspressen. Overfor „Berlingske Aftenavis“ har formanden for De samvirkende Fagforbund, Eiler Jensen, den 29. oktober 1949 udtalt, at han for sit vedkommende ikke ville modsætte sig forslag om en langvarig overenskomst f. eks. for 6 år, hvorved man sikrede pressen arbejdsro, idet han dog fremhævede, at ty-pograferne måtte have fuld suverænitæt til at afgøre deres standpunkt. Også jeg så meget gerne, om der kunne tilvejebringes overenskomst på dette område af en sådan varighed, at stabilere forhold derved kunne sikres.

Som det imidlertid fremgår af oplys-ningerne om det svenske system, er der her tale om en ordning, der er nedfældet i en af parterne selv indgået fri aftale, og det har her i landet hidtil været anerkendt som et al-mindeligt princip, at spørgsmål af denne art i første række må søges løst ved orga-nisationernes egne forhandlinger. Der har vel i den sidste tid hævet sig røster mod

denne hævdvundne ret for parterne til i første række selv at søge at regulere deres indbyrdes forhold på disse områder. Jeg vil anse det for meget uheldigt, om man nu fra-veg dette princip. Jeg tror, at det kun vil medføre utilfredshed og uro for de impli-cerede organisationer, og jeg er bange for, at rigsdagen risikerer at bringe sig selv i en uønsket stilling, hvis man nu ved at fore-tage indgreb af den art tilkendegiver sam-fundsmagtens mistillid til parternes evne til selv frit at kunne løse den slags problemer, i særdeleshed da forhandlingerne mellem Dansk Arbejdsgiverforening og De samvir-kende Fagforbund først nu er indledet.

Mit standpunkt er derfor det, at jeg ikke kan anbefale nedsættelse af et udvalg som det foreslåede, idet vejen til det mål, der herved søges nået, nemlig en aftale om mere langfristede ordninger eventuelt med sær-lige afgørelsesmåder, må være frivillige over-enskomster mellem de to parter. Da over-enskomstforhandlingerne som nævnt imid-lertid nu er påbegyndt, vil jeg foreslå, at der gives mig bemyndigelse til på regerin-gens og folketingets vegne at rette opfor-dring til parterne om at lade spørgsmålet om tilvejebringelse af en ordning, der ude-lukker muligheden for konflikt på dette område, indgå i disse overenskomstforhand-linger.

Lindberg: Jeg har ikke meget at føje til det, som den højtærede bolig- og arbejds-minister har fremført i anledning af det forslag til beslutning, der her foreligger, fremsat af det radikale venstre. Det er ganske givet — det fremgik også af situ-ationen i 1947 —, at mit parti, det danske socialdemokrati, såvel som arbejdernes fag-lige hovedorganisation, De samvirkende Fagforbund, ikke ser med sympati på den situation, der opstod ved typografstrejken i 1947. Vi gør det ikke, fordi vi som et demo-kratisk parti er tilhængere af, at den frie meningsudveksling kan ske både gennem ord og gennem skrift, og vi kunne ikke være tilhængere af, at de andre partier faktisk blev martyrer i den valgsituation, som dengang forelå. Men vi kan heller ikke som prin-cip tiltræde noget sådant, og det var derfor, De samvirkende Fagforbund dengang op-fordrede Dansk Typografafforbund til at und-lade at lade strejken træde i kraft for bla-denes vedkommende. Denne opfordring blev ganske vist ikke fulgt, men jeg tror, at selv-om den var blevet fulgt, ville der ganske sikkert være sket det, at man fra arbejds-giverside ville have udstedt et lockoutvarsel for typograferne ved bladene. I hvert fald